

Základní škola Václava Havla Poděbrady, Na Valech 45,
okres Nymburk

č.j.: A/ 286 /2022

Provozní řád

I. Obecná ustanovení

Na základě ustanovení písmene a) odstavce 1 § 165 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a na základě odstavce 2) §7 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je zpracována podle prováděcí vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Směrnice je součástí organizačního řádu školy

2. Provozní řád je soubor pravidel a opatření spojených se zajištěním hygienických podmínek na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid. Zohledňuje věkové a fyzické zvláštnosti dětí a mladistvých, podmínky jejich pohybové výchovy a otužování, režim stravování včetně pitného režimu.

II. Zásobování vodou, pitný režim.

1. Pitná voda je odebírána z veřejného vodovodu, kontrolu hygienických limitů tedy provádí správce veřejného vodovodu.
2. **Z kapacitních hledisek dodávka vody splňuje požadavky vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích:**
 - a) na 1 dítě v předškolním věku musí být k dispozici nejméně 60 l vody na den,
 - b) na 1 žáka školy musí být k dispozici nejméně 25 l vody na den,

III. Hluk

1. Škola neprovozuje žádnou činnost, při které by hluk překračoval hygienické limity. Pokud jsou ve škole prováděny opravy apod., s dodavateli je smluvně ujednáno, že hlučné práce budou prováděny zásadně v době mimo výuku. Hodnota hluku pronikajícího zvenčí do budovy (doprava apod.) nepřekračuje hygienické limity.

IV. Vybavování školy

1. Při vybavování školy, nakupech nábytku apod. jsou od dodavatelů vyžadována osvědčení o hygienické nezávadnosti nábytku, vydané Státním zkušebním ústavem. Místnosti jsou vybaveny nábytkem, který zohledňuje rozdílnou tělesnou výšku dětí a žáků. Velikostní

typy školního nábytku a ergonomické zásady práce žáků vsedě odpovídají příloze č. 2 vyhlášky č. 410/2005 Sb. Pracovní stoly mají matný povrch. Při používání tabule je dodržen zrakový úhel maximálně 30 stupňů od zadní hrany pracovní plochy prvního stolu žáka před tabulí.

2. Rozsazení žáků v učebně se řídí podle jejich tělesné výšky; dále se přihlíží ke speciálním vzdělávacím potřebám, případným zrakovým a sluchovým vadám a jinému zdravotnímu postižení žáků. Při jiném než obvyklém uspořádání lavic se dbá na to, aby u žáků nedocházelo k jednostrannému zatížení svalových skupin.

V. Údržba školy

1. Pro čištění a úklid školy jsou stanoveny postupy, které jsou zakotveny v pracovních náplních provozních zaměstnanců. Pro zajištění úklidu jsou zpracovány normy přidělování čistících prostředků včetně dezinfekčních prostředků. Přehled o nákupu a výdeji vede školník na skladových kartách, pravidelně provádí kontrolu jejich účelného používání.
2. Úklid je prováděn v následujícím rozsahu, odpovídajícím vyhlášce č. 410/2005 Sb:
 - a) denně setřením všech podlah a povrchů na vlhko, u kobereců vyčištěním vysavačem,
 - b) denně vynášením odpadků,
 - c) denně za použití čistících prostředků s dezinfekčním účinkem umytím umývad, pisoárových mušlí a záchodů,
 - d) nejméně jednou týdně omytím omyvatelných částí stěn hygienického zařízení a dezinfikování umýváren a záchodů,
 - e) nejméně dvakrát ročně umytím oken včetně rámu a svítidel,
 - f) nejméně dvakrát ročně celkovým úklidem všech prostor a
 - g) malováním jedenkrát za 3 roky nebo v případě potřeby častěji.

1. Součástí čištění je běžná ochranná dezinfekce, dezinsekce a deratizace ve smyslu zákona č. 258/2000Sb., jako prevence vzniku infekčních onemocnění a výskytu škodlivých živočichů. Při výskytu hmyzu, hlodavců a dalších živočichů ve škole je proveden speciální ochranný zásah odbornou firmou.

VI. Pracovní podmínky

1. Ve škole není žádné rizikové pracoviště.
2. Škola má zpracovány směrnici pro Osobní ochranné pracovní prostředky, které jsou vydávány určenému okruhu zaměstnanců. Seznam je každoročně kontrolován, případně upravován. Agendou je v rámci pracovní náplně pověřen školník a vedoucí kuchyně, zajišťuje nákup, evidenci, přidělování a kontrolu používání. O kontrolách vede záznamy.
3. Pro výuku jsou používány místnosti, které splňují požadavky na osvětlení, vybavení, větrání, velikost a vybavení. V žádné z učeben není překročen maximální počet žáků, daný plošnou výměrou místnosti ve smyslu vyhlášky

4. Žáky školy jsou i děti se zdravotním postižením. Pro tato žáky jsou ve spolupráci s SPC vypracovány individuální výukové plány a každoročně jsou podávány návrhy na jejich integraci. Součástí těchto plánů a návrhů je seznam potřebných pomůcek a potřeb.
5. Časové rozvržení učiva, sestava rozvrhu a režim dne vychází zejména z ustanovení školského zákona č. 261/2004 Sb., vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a ze zásad stanovených ve školním vzdělávacím programu) a je stanoveno s ohledem na věkové zvláštnosti dětí i žáků, jejich biorytmus a náročnost jednotlivých předmětů. Při výuce je třeba dbát na prevenci jednostranné statické zátěže vybraných svalových skupin výchovou žáků ke správnému sezení a držení těla.
6. Směnné vyučování může být zavedeno výjimečně. Při směnném vyučování se upravuje režim vyučovacích hodin a přestávek podle místních podmínek.
7. Velká přestávka je využívána za vhodného počasí k pobytu žáků mimo budovu.
8. Ve třídách zajišťují vyučující vhodné podmínky pro výuku, dostatečným větráním, pobytem dětí o přestávkách mimo učebnu, dodržováním délky vyučovacích hodin a přestávek, zařazováním relaxačních chviliek a cvičení do hodin, umožňují dětem pít i během vyučování, manipulací s žaluziemi regulují osvětlení třídy a minimalizují osvětlení třídy současně denním i umělým osvětlením. Vedou žáky k otužování a používání přiměřeně teplého oblečení. Sledují přiměřenost velikosti lavic a židlí pro žáky.
9. Pravidelným střídáním zasedacího pořádku řad nebo jiným způsobem mění umístění žáků ve třídě tak, aby se pro žáky měnil úhel pohledu na tabuli. Také vedením žáků ke správnému sezení a držení těla přispívají k prevenci jednostranné statické zátěže určitých svalových skupin.

VII. Mimoškolní akce žáků

1. Pro každou mimoškolní akci žáků je určen pedagogický zaměstnanec školy jako vedoucí akce. Ten zajišťuje dodržení podmínek pro pořádání akce (školský zákon č. 561/2004 Sb., vyhláška č. 106/2001Sb.o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti,...). Vede záznamy o předepsaných náležitostech – souhlas rodičů s účastí dítěte, prohlášení rodičů o zdravotním stavu, potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti dítěte a osob zúčastňujících se akce, poučení žáků o BOZP, pojištění.
2. U zahraničních výjezdů žáků zajišťuje zaměstnanec školy pověřený vedením této akce stejné náležitosti a navíc speciální pojištění žáků, oznámení pořádání akce nadřízenému orgánu apod. podle směrnice školy k pořádání zahraničních výjezdů.
3. Ve školách v přírodě se výuka zajišťuje v místnosti odpovídající požadavkům na učebny v parametrech osvětlení a v mikroklimatických podmínkách podle vyhlášky č. 410/2005 Sb. s plochou minimálně 1,5 m² podlahové plochy na 1 žáka.

VIII. Osvětlení

1. Všechny prostory sloužící k výuce mají zajištěno vyhovující denní osvětlení, směr osvětlení je zpravidla zleva a shora, kromě případů, kdy to vyžaduje organizace výuky (skupinová práce, ...). Pro ochranu před oslněním a pro zajištění zrakové pohody jsou okna opatřena vytahovacími meziokenními žaluziemi s natáčecími lamelami. Umělé osvětlení v učebnách zajišťuje celkové osvětlení učebny a zvláště tabule. Zářivková osvětlovací tělesa jsou opatřena kryty zamezujícími blikání světla. Umělé osvětlení lze použít jako doplňující pro denní světlo, postupně lze zapínat svítidla umístěná rovnoběžně s osvětlovacími otvory.
2. Úroveň denního i umělého osvětlení prostorů se zobrazovacími jednotkami je v souladu s normovými hodnotami a požadavky.
3. Pracoviště u zobrazovacích jednotek jsou umístěna tak, aby žáci nebyli oslnováni jasným osvětlovacím otvorem a ani se jim tyto otvory nezrcadlily na zobrazovací jednotce. Svítidla jsou vhodně rozmístěna tak a mají takové rozložení jasů a úhly clonění, aby se nezrcadlila na zobrazovací jednotce a nedocházelo ke ztížení zrakového úkolu.
4. Vzdálenost očí od zobrazovací jednotky je nejméně 0,5 m od horního okraje zobrazovací jednotky ve výši očí. U pracovišť se zobrazovacími jednotkami je pro zachování dobrých podmínek vidění, zrakové pohody i vyhovující pracovní polohy zajištěna pro všechny uživatele možnost úprav pracovního místa podle jejich individuálních potřeb (zejména podle tělesné výšky a prováděných činností) a regulace denního osvětlení. Na obrazovce zobrazovací jednotky se nesmí vyskytovat kmitání, plavání či poskakování znaků, řádků, střídání jasů a podobně. Jas a kontrast mezi znaky a pozadím na obrazovce musí být snadno regulovatelný i vzhledem k okolním podmínkám. Obrazovka musí svou konstrukcí umožňovat posunutí, natáčení a naklánění podle potřeby zaměstnance. Jas obrazovky nesmí být menší než 35 cd/m^2 . (viz nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci).
5. Integrovaní žáci se zrakovým postižením sedí na místech ve třídě s nejlepším osvětlením, mohou využívat speciální kompenzační pomůcky (televizní lupa).
6. Regulace denního osvětlení, rozložení světla a zábrana oslnění je řešena v souladu s normovými požadavky.
7. Pro většinu zrakových činností v zařízeních i provozovnách pro výchovu a vzdělávání se je směr osvětlení zleva a shora, umístění řad svítidel u umělých osvětlovacích soustav rovnoběžně s okenní stěnou nad levý okraj lavic.
8. Osvětlení tabule odpovídá normovým hodnotám. Tabule mají matný povrch, kromě tabulí, na které se nepíše křídou.

IX. Větrání

1. Všechny prostory využívané pro pobyt žáků v budově školy – učebny, šatny, WC, školní družina – jsou přímo větratelné. Ve školní jídelně je zajištěna výměna vzduchu vzduchotechnikou, lze ale také zajistit přímé větrání. Intenzita větrání odpovídá požadavkům přílohy č. 3 vyhlášky č. 410/2005 Sb. o **hygienických požadavcích na**

prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Ovládání ventilačních otvorů je dosažitelné z podlahy.

X. Vytápění a parametry mikroklimatických podmínek

1. Parametry mikroklimatických podmínek:

- Zima

učebny, pracovny, družiny a další místnosti určené k dlouhodobému pobytu:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 22 \pm 1^\circ \text{C}$,

minimální výsledná teplota v místnosti $t_{gmin} = 19^\circ \text{C}$,

rozdíl výsledné teploty v úrovni hlavy a kotníku nesmí být větší než 3°C .

tělocvičny:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 20 \pm 1^\circ \text{C}$,

minimální výsledná teplota v místnosti $t_{gmin} = 19^\circ \text{C}$,

rozdíl výsledné teploty v úrovni hlavy a kotníku nesmí být větší než 3°C ,

při poklesu teploty vzduchu v učebnách určených k dlouhodobému pobytu dětí a žáků ve třech po sobě následujících dnech pod 18°C , ne však méně než na 16°C , nebo při poklesu teploty vzduchu v těchto učebnách v jednom dni pod 16°C musí být provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání zastaven.

- Léto

učebny, pracovny, družiny, tělocvičny a další místnosti určené k dlouhodobému pobytu:

průměrná výsledná teplota v místnosti $t_g = 28^\circ \text{C}$,

maximální výsledná teplota v místnosti $t_{gmax} = 31^\circ \text{C}$,

při extrémních venkovních teplotách, kdy maximální venkovní teplota vzduchu je vyšší než 30 stupňů Celsia a kdy je t_{gmax} vyšší než 31 stupňů Celsia, musí být přerušeno vyučování nebo zajištěno pro žáky jiné náhradní opatření, např. jejich pobyt mimo budovu a zajištěním pitného režimu.

2. Relativní vlhkost je celoročně v rozmezí 30 - 70 %.

XI. Vybavení školy

1. V tělocvičně jsou okna a svítidla zajištěna kryty a sítěmi proti rozbití. Podlaha je natřena protiskluzovým nátěrem. K tělocvičně patří nářadovna, šatny, WC oddělené pro hochy a dívky, umývárna přístupná ze šatny. Šatny jsou vybaveny věšáky a lavicemi. Po skončení tělesné výchovy mají žáci možnost očisty. Umývárna je přístupná ze šatny a má tekoucí pitnou studenou a teplou vodu; 1 sprchová růžice je pro 5 až 8 žáků.
2. Ve škole se nevyskytují dveře kývavé nebo turniketové.
3. Zasklená dveřní křídla a všechny prosklené plochy v úrovni dveří jsou opatřeny bezpečnostním sklem.
4. Všechny dveře ve výukových prostorách mají jednotnou šířku 900 mm.
5. Ve všech výukových prostorách je umístěno aspoň jedno umývadlo s výtokem pitné vody.

6. Podlahy. V učebnách a na chodbách jsou podlahy opatřeny PVC.
7. Centrální lékárnička je umístěna v kanceláři školy, další lékárničky jsou umístěny na jednotlivých patrech.
8. Prostory pro pobyt žáků ve školní družině - nejmenší plocha volného prostoru místnosti odpovídá rozměrem 2 m² na 1 žáka.
9. Při výuce pracovní výchovy v základních školách mají žáci vytvořenu možnost odkládání civilního oděvu a mytí rukou
10. Při volbě rostlin a dřevin vysazovaných na pozemky určené pro zařízení a provozovny pro výchovu a vzdělávání musí být zohledněna ochrana zdraví dětí a žáků a jejich rozumové schopnosti. Nově vysazované dřeviny nesmí snižovat požadované parametry denního osvětlení ve vnitřních prostorách okolních budov. Vzdálenost sazené dřeviny od obvodové zdi budov by měla být stejná, jako je její předpokládaná maximální výška. Vysazené rostliny, travnaté plochy a dřeviny musí být řádně udržovány.

12. Počty hygienických zařízení v provozovnách pro výchovu a vzdělávání:

- a) v předsíňkách záchodů 1 umyvadlo na 20 žáků,
- b) 1 záchod na 20 dívek,
- c) 1 pisoár na 20 chlapců,
- d) 1 záchod na 20 chlapců,
- e) 1 hygienická kabina na 80 dívek.

Plnění hygienických norem

Většina norem stanovuje prostorové podmínky k počtu žáků školy. Potřebné údaje k výpočtům”

počet žáků školy	1070
počet chlapců	609
počet dívek	461
velikost areálu školy	2,1 ha
velikost učeben	66 – 82 m ²
velikost učebny počítačové	66 a 68 m ²

	hodnota požadovaná normou	hodnota dosahovaná školou
zastavěná plocha pozemku školy objekty	min. 4,6 m ² na žáka	9,2 m ²
učebny	min. 1,65m ² na žáka	2,2 – 7,73 m ²
odborné pracovny, PC učebna	min. 2 m ² na žáka	2,33 m ²

učebna praktického vyučování	min. 4 m ² na žáka	84 a 85 m ² nyní kmenová uč.
jídelna	min. 1,2 m ² na žáka téže směny	1,4 m ²
šatna pro Tv	min. 18 m ²	19 m ²
šířka chodby	min. 2200 mm s učebnami po jedné straně	1900 mm
	min. 3000 mm s učebnami po obou stranách	3100 mm

XII. Nebezpečné chemické látky

1. Jedovaté látky nejsou ve škole používány, všechny látky tohoto charakteru byly ze skladu chemických látek vyřazeny. Nebezpečné látky jsou skladovány v uzamykatelných místnostech, do kterých nemají žáci školy přístup. Skladování a evidence látek v kabinetu chemie podléhá zvláštnímu režimu. Všichni vyučující chemie absolvovali příslušná školení a jsou odborně způsobilí k práci s těmito látkami.
2. Nebezpečné a toxické látky a odpady, které vznikají při činnosti školy, jsou likvidovány předepsaným způsobem.
3. Rostliny a dřeviny vysazené v areálu školy odpovídají projektu školy, nejsou zde jedovaté rostliny, ani alergizující dřeviny.

XIII. Psychohygienická opatření

1. Ochrana žáka před přetěžováním a stresovými situacemi
 - Třídní učitelé se seznámí se zdravotním stavem všech žáků a informují o něm ostatní vyučující, především učitele TV
 - Při výchovně vzdělávacím procesu volí učitelé vhodné, věku přiměřené postupy, posilující kladnou motivaci
 - Při prověřování a hodnocení přihlížejí vyučující k možnostem žáka připravit se (zdravotní stav, problémy v rodině, delší nepřítomnost, ...)
 - Objektivně seznamují rodiče se schopnostmi žáka a čelí tlakům na neúměrné nároky na dítě. Snaží se usměrňovat rodiče i při volbě povolání.
 - Učitelé dodržují délku hodin i přestávek, členění hodin na zátěžové a klidové části.
2. Výchova ke zdraví
 - Vyučující dbají na průběžné větrání učeben v průběhu vyučování. Zároveň kontrolují přiměřené oblečení.

- Žáky s příznaky infekčních onemocnění učitelé a vychovatelky neprodleně izolují a předají rodičům.
- V období zvýšeného počtu infekcí nebudou sjednávány akce, při kterých se shromažďují žáci z více tříd, či škol.
- Žákům se zdravotním postižením třídní učitelé umožní, na doporučení lékaře, užívat dvojí učebnice.
- Třídní učitelé povedou žáky k pravidelnému a dostatečnému pitnému režimu.

3. Výchova k pohybu

- Třídní učitelé informují rodiče o významu dodržování režimu dne (pohyb na čerstvém vzduchu, dostatečný spánek, zdravá výživa,)
- Mimořádnou pozornost věnují učitelé tělesné výchovy posilování kladného vztahu k pohybu a zvyšování tělesné zdatnosti a odolnosti.
- Činnost ŠD budou vychovatelky směřovat do přírody, pokud to počasí dovolí
- V průběhu vyučovacích hodin učitelé zařazují relaxační cvičení formou tělovýchovných chvil, dechových cvičení.
- Ve spolupráci s rodiči usměřují učitelé děti k výběru mimoškolní činnosti s tělovýchovným zaměřením.

Projednáno na ped. radě 26. a 29.8. 2022

V Poděbradech dne 31.8.2022

Mgr. Špinka Vlastimil, ředitel školy

